

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Videken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Feloldó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Ne hintsék a konkolyt.

— május 27.

Forr minden. — A levegőben mintha valami lebegne. Valami lenyűgözve tartja az erőket. Az erőket fel kell szabadulni a köz érdekében, az ország érdekében. Ami bennünket elválaszt egymástól, azt le kell rombolnunk és keresnünk kell azt, ami egybekapcsolhat, hogy a nemzet a maga nagy feladatait, amelyekre a nemzet el van hivatva, a saját maga érdekében megadhassa a közeljövőben úgy, amint azt a nemzet érdeke követeli.

Körülbelül ezeket mondotta Sztéryni József.

Az ország közönsége valóban úgy érzi, hogy valami nagy dolognak kell történni. A becsületes, a józan gondolkodású magyar nép tudja azt, hogy azok a férfiak, akik most az ország sorsát intézik és „a modern nemzeti munka” jelszavát irták fel a zászlójukra, dolgoznak és munkát követelnek a parlamenttől, munkára akarják tanítani a magyar embert.

Négyszáz esztendeje küzdünk létünkért. Nem tudunk, nem értünk rá megalapozni ezen küzdelmes századok alatt se iparunkat, se kereskedelmünket, se mezőgazdaságunkat.

Az elmúlt negyvenesztendő az önzők munkája volt, akiknek legnagyobb része a maga érdekeit nézte, a maga számára dolgozott: legtöbbször az ország jóléte, a nemzet ellen.

Mindenkor voltak, napjainkban is fölötté sokan vannak azok, akik csak önző érdekeiket nézik és ezek gunyos megjegyzésekkel, csufolóó cikkekkkel kommentálják azt az akciót, amelyet valóban megindítottak a nemzet vezérei és amelynek az a célja, hogy leromboljuk a választalakat és módot, alapot keressünk és találjunk arra, hogy a magyar nemzet végre együtt érezzen, egy célért küzdjön: kitartó, erős munkával. Mert azokat a nagy felada-

tokat, amelyeket magunk előtt látunk, csak úgy és csak akkor lehet becsülettel megoldani, ha minden ember részt vesz a modern nemzeti munkában, követvén azokat, akik a nemzet bizalmából és az uralkodó bizalmából is a súlyos felelősséggel terhes vezérszerepet vállalták magukra.

*

A képviselőházban rohamos gyorsasággal tárgyalták le az egyes tárcák költségvetéseit.

Jól átgondolt, óriási munkával és szakértelemmel kidolgozott tervek és javaslatok egész sora foglalt helyet és a vita képe, leszámítva a Lengyel Zoltán örökébe lépett székelly üstökös, Nagy Gyurkának bakafantokodását, tartalmas és emelkedett volt.

Most már minden miniszteriumban szélesebb keretekben, fokozottabb munkával indul meg a gazdaságilag és kulturálisan hatalmas, új Magyarország megalkotása.

Politikai hírek.

A Ház munkarendje. A képviselőház az appropriációs javaslat után a vasuti beruházásokat, a végrehajtási eljárás módosításával, a büntető perrendtartás reformjáról és az ügyvédi nyugdíjról szóló törvényjavaslatokat fogja tárgyalni. Ezenkívül még több kisebb javaslat kerül napirendre. Az adóreform és a kivándorlási törvény az őszre maradnak, míg az orvosok fizetésemeléséről ma beterjesztendő javaslat meg a nyári szünet előtt fog elintéztetni. Ugyancsak a szünet előtt akarja Apponyi miniszter letárgyalatni a katolikus autonómiairól és a kongruáról szóló javaslatokat is, melyeket a napokban fog a Ház elé terjeszteni. A nyári szünet a jövő hó közepén kezdődik és szeptember végéig tart.

A választói törvény. Andrassy Gyula belügyminiszter a szerdai ülés végén fog válaszolni Mezőfi Vilmos interpellációjára és megfogja jelölni azt az időpontot, amidőn a választói reformról szóló törvényjavaslatot be fogja terjeszteni. A Ház folyosóján tegnap azt beszéltek, hogy Andrassy ezt a régen várt javaslatot csak az ősszel fogja a Háznak benyújtani. Az eddigi verziókkal szemben arról is értesülünk, hogy Andrassy a ja-

vaslat tartalmát illetőleg nem fog felvilágosításokat adni és csak a javaslat előterjesztési idejének bejelentésére fog csupán szorítkozni.

A költségvetési vita vége.

Megszűnt a sürgősség.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 26.

Justh Gyula elnököl az ülésen. Napirenden van a pénzügyi tárca részletes tárgyalása.

A kataszter tételénél Dobroszláv Péter a pontos osztályozást kéri.

Wekerle miniszterelnök kijelenti, hogy az új adótörvényben gondoskodott az új földosztásról is.

A tételt megszavazták.

Dobroszláv Péter az adóbehajtás tételénél kéri, hogy a lerovott adókat a telek-
kö yvből hivatalból töröljék.

Wekerle Sándor miniszterelnök szerint az egész országban nem olyan az állapot, mint ahogyan a szónok példája mutatja. A maga részéről a legszigorubbán kezelik a dolgot. A baj a községi adókezelésnél van. A napokban az adókezelésről törvényjavaslatot terjeszt elő, ami ezeken a bajokon is segít.

A tételt megszavazták.

Bozoky Árpád a bélyegeg tételénél a bélyegárusítás mizériáiról is beszél. E bajok miatt a legtöbb boltos nem is akarja árusítani, úgy, hogy olyan ritka a falvakban a bélyeg, mint az alkotmánypárti szavazás.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy a legnagyobb könnyűséggel ad bélyegárusításra engedélyt, minden módon megkönnyíti az árusítást.

Abraham Dezső a jogilletékeknel szóval fel és a kisemberek súlyos megterhelése miatt panaszkodik.

Wekerle miniszterelnök kijelenti, hogy foglalkozik olyan javaslattal, amely a konverziós illeték körüli bajokat orvosolja.

A tételt elfogadják.

Bozoky Árpád a dohányjövédéknél szóval fel. A tőzsdék elhelyezéséről, beosztásáról, a dohányárusítás engedélyezése körül felmerült bajokról szól.

Wekerle miniszterelnök: Ez az adminisztráció dolga. Különbösen is ezt nem lehet márról holnapra elintézni. A tőzsdék mindig a fogyasztás méretében engedélyeztetnek.

Eber Antal az Osztrák-magyar bank nyereségének Magyarországot megillető részarányokról beszél. Szerinte a nyereség fel-

Grabéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

osztás nem felel meg a törvény szellemének, sem az ország érdekeinek.

(Beszéde közben a második emeleti kanzatról egy, Andrássy Gyula gróf belügyminiszterhez címzett kérvényt dobtak le, amelyet Szathmári Mór vett fel s adott át a belügyminiszternek.)

Eber Antal: A bank nyereségéből az utóbbi időben nem 30, hanem csak 17 százalékos esett ránk és így megkárosítják súlyosan az országot. 1906-ban 40 százalék volt, de még ez sem felel meg a törvény rendelkezésének. A helytelen elszámolási módszer milliókra menő károkat okoz. Kéri a pénzügyminisztert, hogy a megkárosítás megszüntetésére tegyen meg mindent.

Wekerle miniszterelnök: Az Osztrák-magyar bank jövedelme 30 és 70 százalékos fix tételre oszlott. A Magyarországra eső rész a 80 milliós adósság törlesztésére szolgált. Az elszámolás körül támasztott kifogások indokolatlanok. Az állam érdekeit mindig szem előtt tartotta.

Elnök: Az 1908. évre szóló költségvetés ezzel általánosságban és részleteiben letárgyalatott és elfogadtatott. A miniszterelnök ur kíván szólni.

Wekerle miniszterelnök benyújtja a honvédségnél, a csendőrségnél, valamint az állami lötenyésztés-intézetnél alkalmazott havidíjazások, gyakoronokok és hadapródok illetményeinek felemelésére vonatkozó törvényjavaslatot.

A Ház a javaslat benyújtását tudomásul veszi.

Andrássy Gyula gróf: A közegészségügy rendezésének módosításáról szóló törvényjavaslatot nyújtja be.

A Ház a javaslat benyújtását tudomásul veszi.

Elnök jelenti, hogy a költségvetés letárgyalatván, a sürgősség megszűnt s ezután az ülések ismét a rendes ideig fognak tartani.

A napirend megállapítása után az ülés 12 órakor véget ért.

Városháza és vármegye.

A világitási bizottság ülése. A világitási bizottság tegnap délelőtt ülést tartott Körner Adolf tanácsnok elnökelete alatt. A bizottság elhatározta, hogy a Ganz-gyárat megsürgeti a munkálatok elkészítésére.

Két level.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Irta: *Rubenescu Augusztá.*

A férfi irta:

Maga gonosz és szivtelen. Szeretném elfelejteni és nem tudom. Szeretném gyűlölni, megvetni, vagy megenni, de nem tudom. Szeretném kihozni, hogy minden gyötrelmem a maga lelkét is égesse. De magának nincs lelke. És én ezerszer botor, aki egy lélektelen báb, egy virágarcu és madárlelkű lány szerelméért esengek.

Tud maga sirni? Sohasem fogja megsejteni, mi az, mikor a kétségbeesés és a vágy könnyel perzselik végig az arcot és mikor az el nem sirt könnyek égetik a szívet. Szeretném felrázni érzéketlen közönyéből, szeretném a karomba szorítani és a fülébe kiáltani: Ébredj szegény kis alvajáró az én szerelmem hatalmától!

Akarom, hogy a tavasz beköltözzék szivedbe minden káprázatos bűbájával, hogy reszkess és elkabulj a fénytől, illattól és színektől. Akarom, hogy millió virág nyílását érezd a szivedben, hogy rám gondolj és szeres.

De maga érzéketlen, vagy gonosz. Nem ért meg engem, vagy talán gyönyörködik a vergődésemben, mit tudom én?

Hiszen hányszor elmondtam magának — és a szavam milyen gyenge visszhangja volt érzéseimnek — hogy mennyire szeretem, hogy üres és cél nélkül való az életem maga nélkül. Maga behunyta a szemét, mosolygott és nem felelt, vagy pedig túlzónak és képzelődőnek nevezett.

— **Teljes tanácsülés.** Ma délelőtt 10 órakor teljes tanácsülés lesz a városházán, melyen a közgyűlés tárgyait készíti elő a tanács.

Körorvosok fizetése.

Andrássy nagyfőtességu törvénytervezete.

A közegészségügy rendezése.

— *Fővárosi tudósítónktól.* —

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma terjesztette a képviselőház elé a közegészségügy rendezéséről szóló 1876. évi XIV. t. c. II. rész I. fejezetének módosításáról szóló törvényjavaslatot. Erre a törvényjavaslatra égető szükség volt, mert a vidéki orvosok helyzete az idők folyamán tarthatatlanná lett. — Voltak olyan községi orvosok, akiknek évi ezer korona dotációjuk volt, de olyan is, akinek 400 koronánál nem volt nagyobb a fizetése. Ennek volt tulajdonítható, hogy 190 körorvosi állás állandóan betölthetetlen maradt, még pedig oly helyeken, ahol körorvosra igen nagy szükség lett volna.

A törvényjavaslat a községi (kör-) orvosok törzsfizetését egységesen 1600 koronában kívánja megállapítani; a községi (kör-) orvosok javára öt évenként kétszáz koronával emelkedő korpótlék engedélyezését is kontemplálja a javaslatot. Az orvosi javadalmazás nagyobb részét, vagyis a törzsfizetéseket, a kor- és helyi pótlékokat illetőleg azt hozza javaslatba a miniszter, hogy ezt a terhet az állam vállalja magára.

Hogy az orvosnak megfelelő lakása legyen, az nemcsak az orvos-

nak, hanem a hozzáforduló betegeknek s így a közönségnek is közvetlen érdeke. A miniszter ezért azt tervezi a törvényjavaslatban, hogy az orvos vagy lakáspénzt kapjon, vagy megfelelő lakás hiányában a községek ilyennek előállítására köteleztessenek. — A tervezet fontosabb rendelkezésének során megemlítendő még, hogy a fuvar (fuvardíjat, uti átalánt), a távolsági díjat, a rendelési, beteglátogatási és a műtétekért járó díjakat — a törvényben meghatározott irányelvek alapján szabályrendeletek fogják megállapítani, hogy a községi (kör-) orvosok illetményeiket ezután az illetékes adóhivataltól előzetes, egyenlő részletekben fogják megkapni, hogy a miniszter egy éven belül országos orvosi nyugdíjintézet létesítéséről fog gondoskodni, továbbá hogy a törvényjavaslat a szabadságidőnek s a helyettesítésnek eddig teljesen rendezetlen kérdését is szabályozza.

Az államkincstárt, a mostani beosztás alapulvételével a következő összegek fogják terhelni:

Törzsfizetés címén	2,635.000 korona
korpótlék címén	537 000 „
helyi pótlék címén	
körülbelül	104.000 „

összesen mindhárom címen 3,276 000 korona.

Ehez járul még a bábák részére engedélyezhető helyi pótlék címén körülbelül 100.000 korona, úgy hogy a főösszeg 3,376.000 korona lesz. — Ideszámítva még a részben az állampénztárt terhelő fuvar- és távolsági díjakat is, az az idő szerint rendelkezésre álló adatok eredményéhez képest kerek számban 3,400.000 korona lesz a többkiadás, mely a törvényjavaslatban tervezett rendelkezések végrehajtása következtében az állampénztárra fog hárulni.

Csak egyetlen egyszer mondta komolyan a szemébe nézve: Jobban teszi, ha elfelejt és legokosabb lesz, ha sohasem jön felénk. Mert ha szeretném, akkor még kevésbé lennék a felesége.

Miért mondta ezt, édes kis virágom? Pedig a szeme akkor egészen mást beszélt. Szugars volt, édes és igéző. Egy pillanatra végigreszkett rajtam a gyönyörűséges sejtelem, hogy szeret.

De maga halkán dalolni kezdett és a régi kifarkeshetetlen mosolyával nézett rám. Most úgy érzem, nem élhetek maga nélkül, ha el kell hagynom, ha nem láthatom többé, olyan leszek mint egy világtalan vándor, aki virágos kertekből kiellen sivatagba téved.

Maga nekem a levező, a nap, az élet. Hogy éljek maga nélkül? Érzem, hogy maga értem lett teremtvé, hiszen maga az én szép, jó és nemes érzelmeim életrekeltője; a napfény, mely szívem sötét kamráit tiszta és aranyos fennnyel hinti be.

Hogy lehet az, hogy nem érzi meg szerelmem magával sodró erejét? Hogy örült és fektelen szenvedélyemnek gyenge visszhangja sem kél szívében?

Nincs irgalom magában, hogy megkönnyörülne rajtam? Lássá, már csak szánalomért esedezem, pedig tudom, érzem, hogy szeretnie kell, akarom, hogy szeressen!

Micsoda érzéketlen dac, ellenszenv, vagy talán közöny az, ami távol tartja tőlem? Miért nem kiméletlenebb, miért nem mondja meg nyíltan, ha gyűlöli vagy irtózik tőlem? Én édes, szép, tiszta szerelmem, mi áll közöttünk? Elűltött magától, látnom sem szabad De tudni akarom miért? Ehhez jogom

van. Érzem, hogy nincs akadály, amit le ne győznék, ha tudnám, hogy szeret.

Ha azonban nem szeret... akkor nem mondom, édes kis virágom, hogy meghalok, de amikor ezt nekem megírja, akkor a szívemben összezsugorodik, behunyja a szemét és meghal az én ifjúságom.

A leány viszárt:

Jó volna, ha meghagynám a hitében, hogy szivtelen és gonosz vagyok. Bárcsak érzéketlen, vagy gonosz lennék, hogy a maga szerelmét közönyös szemmel nézsem, vagy kacér és hü játékká alacsonyítanám! Milyen ostoba és léha lennék, de bizonyosan megelégedett, nyugodt és talán boldog is.

Oh, maga nagy asszonyismerő, maga lázongó és szenvedő férfi, maga nagy gyerek! Kérdezi, hogy tudok-e sirni? Ismerem-e a vágy és kétségbeesés könnyeit?

Sokkal többet tudok ennél. Nevetek, mikor a könnyek a szívemet perzselik és kedveskedve fecsegnek, mikor a kétségbeesés lankaszt. És gondtalan nemtörődömséggel dudolok vagy közönyösen hallgatok, ó asszonyoszívű bölcs analízálója, mikor pedig gyönyörűség árasztja el egész valómat és önmagammal kell viaskodnom, hogy a keblére ne boruljak. Maga lázong és panaszkodik. Mit tud maga az én kettős gyötrelmeimről, hogy szeretek és hallgatnom kell, hogy szenvedek és mosolygynom kell, hogy minden érzést és indulatot el kell titkolnom, meg kell másitanom még önmagam előtt is.

Előttem a tavasz gyöngéd és ékes pompájával és nekivágok a szomorú és csöndes ősznek, mielőtt még mámorral teli és diadalmas nyaram lett volna. Befogom a fülem, hogy ne halljam az édes hangot, mely a

A homokkerti főt megnyitása.

Megkezdik a csatornázási munkálatokat.

Tiszacsege—egyeki telefon.

— május 27.

(Saját tudósítónktól.) A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután ülést tartott, melynek tárgysorozatán több fontosabb tárgy szerepelt. A bizottság kedvezően intézte el a homokkerti főt ügyét, melyre nézve úgy határozott, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek a bekerülési költségek felének a város által való viselését, amely módon az utnyitás lehetővé fog válni. A közgyűlés bizonyára nem fog elzárkózni a homokkerti jogos és méltányos kérelme elől, melynek teljesítését száz indok támogatja.

Nagyfontosságú a bizottságnak azon javaslata is, melyet a csatornázási munkálatok megkezdésére vonatkozólag fog a közgyűlés elé terjesztani. A jog- és pénzügyi bizottság javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy adjon a tanácsnak felhatalmazást a csatornázási munkálatok mielőbbi megkezdésére, mert ezáltal tetemes időnyereségre tesz szert a város.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következők:

Jelen voltak Vecsey Imre elnöklelté alatt Magoss György dr. főügyész, Rickl Antal, B. Nagy Sándor, Juhász Ignác, Csának János, Debreczeni Jenő gázgyárigazgató, Aczél Géza főmérnök, ifj. Schwartz Vilmos, Vargha Károly tb. tanácsnok.

Segély kongresszusoknak.

Előadó bejelenti, hogy a pénzügyi tiszviselők kongresszusának költségeire a rendező bizottság kétezer korona segélyt kér a várostól.

Juhász Ignác ellene van a kérelem teljesítésének.

Rickl Antal javasolja, hogy ezer korona segélyt adjanak.

Magoss György dr. pártolja az indítványt.

Előök szavazásra teszi fel a kérdést, mire a bizottság szótöbbséggel elfogadja az indítványt, tehát a kongresszus céljára ezer korona segélyt ad.

A vendéglősök és szállodások ezer korona segélyt kértek a várostól szintén Debreczenben tartandó kongresszusok számára. A

tavasza hiv és eltaszítom a kezét, mely virágos ösvény felé vezet.

Nem szabad az öröm és a mámor utjára lépnem, mert mi ketten együtt hamar letérnénk arról az útról és a szenvedés meg a nélkülözés fekete és tövises utjára tévednénk.

Segények vagyunk, kedves jó barátunk és főtelességeink vannak. Magának öreg szülei és felnőtt hugal, nekem apró testvéreim, akikről gondoskodnunk kell. Ezt meg kellett volna magának mondanom, mikor először beszéltem hozzá a szerelemről, de valami érthetetlen gyengeség és okatlan albuszkeség visszatartottak.

Aztán eszembe jutott, hogy ezt már bizonyosan maga is végig gondolta és vagy behunyt szemmel akar a veszedelemben rohanni, vagy pedig mindenféle álokoskodással, alaptalan számítással és tervezgetéssel ámitja magát.

Nem, édes barátom, a mi sorsunkat nem fűhetjük össze. El kell válnunk esendesen, gyorsan és békében. Hogy az én szívenben mi megy veszendőbe és mi hal meg, azt maga sohasem fogja megtudni. Ne jöjjön többet hozzánk, mert nincs az a szerelmes erő, amivel eltántoríthatna elhatározásomtól. De megnehezítené az első lépéseket és azért kérem, szánakozzék rajtam és ne jöjjön.

A leány megírta a levelet, aztán átolvasta és a tűzbe vetette. E helyett azt írta a fiúnak:

— Ne jöjjön többé, mert nem tudom szeretni. Isten vele.

jog- és pénzügyi bizottság 500 koronát szavazott meg a kongresszusnak.

Hajdúvármegye alispánja átiratot intézett Debreczen városához, melyben tiszacsege—egyeki telefonvonal kiépítésének költségeihez 10 ezer koronát kér a várostól. Előadó nem javasolja a kiépítés költségeihez való hozzájárulást, mivel Debreczen városának nem fűződik oly fontos érdeke a vonal kiépítéséhez, hogy annak érdekében oly nagy áldozatot hozzanak.

A homokkerti főt.

Ezután a homokkerti főt megnyitásának ügye került tárgyalás alá. Az utnyitás forgalmi, közbiztonsági, közegészségi szempontból szűkeges. A 28 ezer koronát kitevő költségek felét a homokkerti közbiztonság hajlandó viselni, a másik 14 ezer korona fedezést a várostól kérik. Előadó javasolja az utnyítást a város hozzájárulásával.

Magoss György sokalja a költségek felének a város által való viselését, elégnék tartja, ha csak negyed költséggel járulnak hozzá. Különben is a Csapó- és Homokkerti vonatkozó szabályrendelet úgy írja elő, hogy az ily költségek teljes egészükben a kerteségek lakosait terheljék. Miután azonban lehetetlennek van deklarálva, méltányosságból a város vegye át a költségek egy részét.

Juhász Ignác pártolja az előadói javaslatot.

Aczél Géza kifejti az utnyítás szükségességét. A szabályrendeletet eddig se hajtották végre, mert az kivihetetlen lett volna. Fontos forgalmi és közbiztonsági érdekek kívánják az utnyítást. A főt nyitása az új szabályozási terv szerint fog megtörténni, azzal a különbséggel, hogy míg ott 32 méterre van tervezve, most 16 méterben állapították meg.

A jog- és pénzügyi bizottság szótöbbséggel elhatározza a homokkerti utnyítást s javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a város az utnyítás költségeihez a költségek felével, 14 ezer koronával járuljon hozzá.

A csatornahálózat.

Aczél Géza főmérnök tett ezután előterjesztést a csatornahálózat kiépítésére vonatkozólag. A főmérnök előadta, hogy a vízvezetési kutak közül hat már teljesen készen van s a próbaszivattyúzásokból meggyőződtek arról, hogy az előírt vízmennyiséget bőven megkapják a 10 kútból. Ezért a vízvezetési bizottság legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy nem várja be, míg tökéletesen kimutatható lesz majd az 5000 köbméter víz, hanem ennek biztos reményében indítványozza, hogy már most kezdjék meg a csatornahálózat kiépítését, mert ha megvárják, míg a kutakkal teljesen rendben lesznek és csak azután fognak hozzá a cső- és csatornahálózat kiépítéséhez, úgy nagy idővesztést fognak szenvedni, mert előáll az az állapot, hogy a vízvezeték kész lesz és nem lehet használni. Ezért javasolja, hogy hatalmazzák fel a tanácsot, hogy a csatornázási munkálatokat biztosítsák, az árlejtés eredményét mutassák be jóváhagyás végett a közgyűléshez, terjeszték fel a miniszterhez s a jóváhagyás megnyerése után azonnal kezdjenek hozzá a munkálathoz.

A jog- és pénzügyi bizottság az előterjesztést egyhangulag elfogadta. Ezzel az ülés véget is ért.

Béke az építő-iparban.

A kőművesstrájk vége felé.

— május 27.

(Saját tudósítónktól.) A közel hét hónap óta tartó, izgalmakkal telepékelt kőművesstrájk a befejezés felé közeleg. Tegnap a strájkban oly jelentős lépés történt, mely minden valószínűség szerint megteremti a békét, véget vet az áldatlan harcnak.

Az egész közdelem tudvalevően hatalmi kérdések között forgott. Ez

volt az ütköző pont s most az illetékes tényezők ennek az ütköző pontnak az élet akarják elvenni s remélik, hogy ezáltal sikerülni fog mindkét fél megnyugvására a kérdést megoldani.

Hogy ez sikerül, az annál inkább remélhető, mert a békítési kísérletek teljesen indifferens helyről indultak ki. — Jóformán ez az első lépés a béke felé. Tudvalevően a munkaadók, kiknek hatalmas szövetségük van, éppen e szervezetség erejére támaszkodva egyezkedésről hallani sem akartak a bárca rendszerhez, ami miatt tört is ki hat hónappal ezelőtt az egész strájk, mert a munkások a bárcát elfogadni nem akarták.

A két hónapos meddő küzdelem tanulságaitól indítva a munkások most már hajlandók elfogadni a bárcát, mely tulajdonképpen nem egyéb, mint egy kötelező nyilatkozatba öltött munkarend, melyet a munkásnak alá kell írnia. Szóval most már aláírják a bárcát, csak azt tartják magukra nézve sértőnek, hogy ezt az építőiparosok szövetségében kell megtenniük.

Most a rendőrség iparügyszólya, illetve a főkapitányság átiratban azt a propozíciót tette a munkaadók szövetségének, hogy álljanak el a formáságtól, mely szintén csak hatalmi kérdés s tegyék lehetővé, hogy mindenik munkás a maga munkaadójával egyezkedjen illetve annál írja alá a munkarendet, a bárcát, nem pedig a szövetség iró-dájában.

Ez a strájk legújabb, de békés fejleménye. Most tehát a munkaadókon áll, hogy megszűnjön az áldatlan harc.

Az építőiparosok szövetsége egyébként holnap vagy holnaputánra dönt.

Az érettségi vizsgák kormányképviselői.

Debreczenben és az egyházkerület intézetében.

— május 27.

(Saját tudósítónktól.) A közoktatásügyi miniszter az ez évi rendes érettségi vizsgálataihoz az 1883. évi XXX. törvényeikk 23. szakaszából kifolyólag a következő kormányképviselőket küldötte ki a tiszántuli református egyházkerületben:

A békési ref. főgimnáziumhoz Major Károly gyöngyösi áll. főgimnáziumi tanárt, a debreceni ref. főgimnáziumhoz Kacsóh Pongrac dr. budapesti VIII. ker. állami főgimnáziumi tanárt, a hajduböszörményi főgimnáziumhoz Papp Tibor dr. máramaroszigeti ref. jogakadémiai igazgatót, a hódmezővásárhelyi főgimnáziumhoz Szádeczky Lajos dr. kolozsvári tud. egyetemi tanárt, a kisújszállási főgimnáziumhoz Kunfalvi H. Rezső, budapesti áll. főgimnáziumi tanárt, a máramaroszigeti ref. főgimnáziumhoz Ferencz Árpád dr. egy. magán és sárospataki ny. r. jogtanárt, a szatmárnémeti főgimnáziumhoz Antal Géza dr. pápai teol. akadémiai tanárt, a kacsagi ref. főgimnáziumhoz Hamar István budapesti ref. főiskolai igazgatót, a

hajdunási főgimnáziumhoz Öregh János dr. debreceni ref. főiskolai tanárt.

Azonkívül debreceni tanárok közül a marosvásárhelyi főgimnáziumhoz Csiky Lajos dr. debreceni ref. főiskolai tanárt, a nagy-szebeni evang. főreáliskolához Haendel Vilmos dr. debreceni jogakadémiai tanárt a halasi főgimnáziumhoz K. Kiss József debreceni főiskolai igazgatótanácsost nevezte ki kormányképviselőnek.

Színház.

* **A nyiregyhazai szezon** kitűnő auspiciumok mellett indult meg. A sajtó nagyon dicséretileg nyilatkozik a szintársulat működéséről, a színház pedig nap-nap után tele van. Tegnap este mutatta be a szintársulat a „Tatárjárás” operettet, melyben Horváth Kálmán, Lónyai, Zsigmondi, Ligeti és Polgár arattak nagy tetszést. A darab zenéjét nagyon bájosnak, librettóját mulatságosnak találta a közönség.

* **Fenyvessy Emil**, a budapesti vigház kiváló művésze, Nyiregyháza város szülőte, e héten kezd meg három estére terjedő vendégszereplését. Fenyvessy Emil „A tanítónő”, „Az államtitkár” és „Trilby” című darabokban fog fellépni.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

A jubileárius előadást megismétlik az Uranusban. Az Uranus tegnap esti óriási sikerű jubileárius előadását, melyet mindkét előadás alatt zsúfolt nézőtér és intel igitens közönség nézett és a legnagyobb megelégedéssel távozott, ma megismétlik. Ez alkalomból oly szép és elite műsor volt bemutatón, amilyent az Uranus rövid fennállása óta még nem produkált. Ezt a fényes, mondhatni igazi ünnepi műsort, melyet alább közlünk, ma megismétlik, ugyancsak másfélórás előadásban, rendes helyárok mellett és Berki Lajos kitűnő zenekara kíséretében. Jegyeket a tolongás elkerülése végett délután 3 órától (akár telefonon is) előváltani lehet rendes árak mellett.

A mai előadások műsora a következő:
1. Konstantinápoly gyönyörű panorámaja (tanulságos.) — 2. Csendőr becsület (drama.)
3. „Shakespeare dolgozó szobája” vagy Hamlet (színes.) — 4. Sportok Szent-Maurícban (bohózatos sport.) — 5. Pénz és szerelem (megható dráma.) — 6. A kis Fritz nevenapja (pompás bohózat) — 7. Világító torony a tengeren (látványos.) — 8. Amor csinyjei (kitűnő bohózat) — 9. Mozgófénykép a törvényszék előtt (szenzációs dráma.)
10. Műsoron kívüli kép. Műsorváltozást fenntart magának az igazgatóság. Előadások kezdete ma kivételesen pontban fél 8 és 9 órákor, rendes helyárok mellett. Ezen előadások fényes műsora elég biztosíték arra, hogy ma a közönségnek pompás szórakozásban lesz része az Uranus színházban. — Holnap újból teljesen új pompás műsor lesz.

Házasság — felváltva.

Kétnejű férj a Homokkertben.

— május 27.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes eset került tegnap a rendőrségre egy közönséges utcai verekedés kapcsán. Amolyan fél bigámjáról van szó, egy homokkerti ember felváltva élt közös háztartásban hol törvényes feleségével, hol meg egyik jóbarátja nevével. A két asszony természetesen rém-módon fél ékeny volt egymásra és a dolog vége az

lett, hogy egy csinos utcai botrány alakjában alaposan megtépázták egymást.

Géder Sándorné a Homokkert 227. sz. alatt lakik férjével. A férj azonban csak olykor-olykor lakik nevével, mert szerelmi viszonyt folytat egy Jóna Istvánné nevű szintén homokkerti lakosnővel, ki jelenleg hitestársával válópörben áll.

Már vagy öt-hat ízben megtörtént, hogy Géder János elpártolt feleségétől és közös háztartásra lépett Jóna Istvánnéval. Mikor azonban ráunt az idegen asszonyra, eszébe jutott a hitvesi kötelesség és vissza ment törvényes feleségéhez.

Igy folytatódott ez a különös játék hosszabb idő óta. Legutóbb, mintegy két héttel ezelőtt ismét úgy fordult a kocka, hogy Géder Sándor Jóna Istvánnét tüntette ki szeretetével. Tegnap azonban már kitért a keserűség az elhagyott feleségből. Géder Sándorné reggel hat órákor megleste az utcán Jónánát és alaposan elverte. Az asszony felment a rendőrségre és könnyű testi sértés miatt fejelentette bántalmazóját. A rendőrség a bonyolult ügyben megindította az eljárást.

Debreceni pénzüzetek ipari akciója.

Milliósi ipari vállalkozás.

— május 27.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen és Nagyvárád, ez a két nagy vidéki emporum hatalmas ipari vállalkozásban találkozott. E két város legelőkelőbb fináncvilága, nagyszabású vállalatot létesített. A napokban alakult meg Nagyvárádon az Élesdi erdőipar és Koepfer rendszerű fatelítő részvénytársaság. Az 1.200.000 korona alaptőkével induló vállalat létesítésében két debreceni pénzüzet, a Debreceni Első Takarékpénztár és a Debreceni Forgalmi bank oroszlanrészt vett ki egy nagyváradi bankkal s Debrecen és Nagyvárád közgazdasági életének több kiváló egyéniségével.

A pénzüzetek vezetősége kétségkívül helyes uton jár, mikor a vezetőség alatt levő intézeteket a közgazdasági és ipari tevékenység felé terelik, mert ezáltal elhárítják maguktól a részvényesek állandó vádját, melylyel hangoztatják, hogy a pénzüzetek kerülve a produktívabb ipari politikát tisztán egyoldalú banküzlet lebonyolításában merítik ki tevékenységüket.

Az új vállalat egyébként a gróf Bethlen Aladár, az élesdi erdőipar Csanak Jenő és társa tulajdonát képező erdők kiemelésével kezd meg működését, nevezetesebb szerepe lesz azonban a termelt faanyagoknak a Koepfer-féle fatelítő rendszer mellett való kikészítése.

A célból a társaság Nagyvárádon egy nagy fatelítő-telepet fog létesíteni s itt fogja a nálunk még alig ismert, de a technikai világ által kitűnően elismert, nagyszerű koepfer féle találmány alkalmazásával a teljést végeztetni.

Az alakulandó részvénytársaság Nagyvárádon tartotta alakuló közgyűlését, melynek lefolyásáról nagyváradi levelezőnk a következőket írja.

A közgyűlést Zádor Lajos a debreceni Első Takarékpénztár elnöke vezette, Debrecenből rajta jelen voltak Csanak János, Engel Ignác, Geréby Pál, Hegedüs Jenő dr., ifj. Kardos László, Szabó Kálmán orsz. képviselő, Schwartz Vilmos, dr. Tüdős János, Ungár Jenő.

Zádor Lajos megnyitja az ülést, konstatálja a gyűlés határozatképességét és jelzi, hogy az 1.200.000 korona alaptőke teljesen jegyezve van és több mint a 30 százalékra befizettetett.

Attér az alakuló közgyűlés az alapszabályok tárgyalására. A vitában részt vettek

dr. Tüdős János, Szabó Kálmán, Rendes Vilmos, Grünwald Jenő, dr. Hegedüs Jenő, Weisz Ernő és Ungár Jenő. Az alapszabályokat kisebb stiláris módosításokkal a közgyűlés elfogadta, úgy amint azt az alapítók köréből kiküldött bizottság megszerkesztette.

Az alapszabályok letárgyalása után az elnök bejelentette, hogy az alapítók a nekik biztosított jognál fogva a részvénytársaság igazgatóságába a következőket neveztek ki:

Zádor Lajos Debrecen, az első debreceni takarékpénztár ügyvezető és elnök igazgatója. Dr. Hoványi Góza Nagyvárád, a nagyváradi takarékpénztár igazgatója. Szabó Kálmán Debrecen, országgyűlési képviselő és az első debreceni takarékpénztár igazgató-sági tagja. Ungár Jenő Debrecen, a forgalmi bank igazgatója. Rimanóczy Kálmán Nagyvárád, műépítész. Csanak Jenő földbirtokos Nagyvárád. Geréby Pál földbirtokos Debrecen. Csanak János földbirtokos és az első debreceni takarékpénztár felügyelő bizottsági tagja Debrecen. Rimanóczy Béla mérnök Nagyvárád. Koepfer Ernő mérnök, a magyar-osztrák fatelítő társaság ügyvezető igazgatója.

A közgyűlés az igazgatók kinevezését helyeslőleg tudomásul vette és a felügyelő bizottság tagjait a következőket választotta meg:

Dr. Tüdős János Debrecen, az első takarékpénztár ügyésze. Schwartz Vilmos nagykereskedő Debrecen. Weisz Ernő Nagyvárád, gyárigazgató rendes és Kőszeghy József Nagyvárád, városi főmérnök pótagul.

Több formai ügy elintézése után az elnök kimondta a megalakulást, mely egy szép jövőjű hatalmas iparvállalatot indított meg, mely Debrecen és Nagyvárád finánciális életét van hivatva még szorosabb kontaktusba hozni.

Kabaré a Dobosban.

A kongresszus alkalmából.

— május 27.

(Saját tudósítónktól.) A magyarországi pénzüzeti tisztviselők kongresszusa alkalmával fényes kabaré-előadással egybekötött táncmulatságot rendez az e célból megalakult vigalmi bizottság.

A kabaré-előadást és az azt követő táncmulatságot a nagyerdői Dobos-pavillonban rendezik. A rendezőség a jótékony-nöegyletek s a vigesték szereplőit kérte fel a közreműködésre s így az estély sikere biztosítva van.

A meghívók is elkészültek s a mai nap folyamán lesznek szétküldve. Az izlésesen kiállított meghívó szövege a következő:

Szterényi József m. kir. kereskedelem-ügyi államtitkár, mándi Mándy Lajos ny. miniszteri tanácsos, a Magyarországi pénzüzetek orsz. szövetsége elnöke, Weiszprémy Zoltán Hajdúvármegye és Debrecen szabad kir. város főispánja vedősége és dr. báró Madarassy Beck Gyula a Magyar jelzáloghitelbank vezérigazgatója, Zádor Lajos kir. tanácsos, a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatója, Kovács József Debrecen sz. kir. város polgármestere, Szabó Kálmán országgyűlési képviselő, a Debreceni Ipar és kereskedelmi kamara elnöke és Leitner Zsigmond a Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbank r. t. vezérigazgatója díszelnöksége alatt álló Debreceni Országos Pénzüzeti Tisztviselői Kongresszus ifjusága f. é. június 7 én (pünkösd vasárnap) este 9 órákor a Magyarországi Pénzüzetek Tisztviselői Nyugdíjgyűlése javára a nagyerdői Dobos pavillonban kabaréval egybekötött táncmulatságot rendez, amelyre nagyságodat és becses családját tisztelettel meghívjuk, a magyarországi pénzüzetek tisztviselői.

Tavaszi cipő különlegességekben

nagyválaszték. — A legolcsóbb árban szerezhetők be.

ELFENBEIN és KLEIN

cipőüzletében. A nagytörsde mellett.

A sámsoni véres éjszaka.

Esküdtársi ítéltárgyalás.

— május 26.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni törvényszék tárgyaló termei közönségének tegnap egy kis dánosi izü tárgyalásban volt része. Mint előre jeleztük, tegnap vette az esküdtbírósg tárgyalás alá azt a bűnügyet, melynek előzményét ama ismeretes sámsoni véres éjszaka képezi, melyet a Rostás familia négy tagja idézett elő a múlt év december havában.

Az esküdtársi tárgyalóterem ugyancsak tarka képet nyújt. Mindegyik vádlott mellett két szuronyos börtönőr ül. Ez az óvintézkedés nem volt felesleges, mert a cigányok veszedelmes fickók és aligha riadnának vissza egy kis spektakulum keltéstől, ha arra alkal-muk nyílna.

A tárgyaláson dr. Oláh Miklós elnököl. Szavazóbírák Horváth István és Bernáth Kálmán. A vádat Gáthy Bálint kir. ügyész képviseli. A vádlottakat, névszerint Rostás Józsefet, Ferencet, Sándort és Kiss Jánost dr. Kardos Samu, Takács Ferenc, dr. Király Péter, dr. Vajda József ügyvédek védik.

Az esküdtársak a következőképp alakult meg. Rendes esküdték: Péresi Károly, Nagy Lajos, Erdei Péter, Szilágyi János, Pásztor Miklós, Szabó József, Mócsy András, Nehéz Gábor, Nagy Károly, Németi István, Németi Gábor. Póteksküdték: Dinnyés Gyula, ifj. Jecsei József és Sipos István.

A vádlottak szándékos emberölés kísérletéért helyezték vád alá. Tudják, hogy ezért súlyos büntetés vár rájuk, azért körömszakadtáig tagadják, mintha üldözőkre, akik Nagyhaziék házában lopáson érték őket, rálovöldöztek volna. Azt beismerik, hogy loptak és erre azt mondják:

— Loptunk mink csak, nagyeságos törvényszék, de nem lövöldöztünk.

Tegnap a vádlottakat és a sértetteket hallgatta ki a bíróság. Ma befejezik a bizonyítást. Az ítélet valószínűleg csak estére lesz meg.

Hirek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 413 ...

— **A Nyugdíjellenőrző-bizottság ülése.** A nyugdíjellenőrző-bizottság tegnap délelőtt 11 órakor Vecsey Imre főjegyző elnökölete alatt ülést tartott. Az ülesen egy nyugdíjaztatósi ügyet tárgyalt a bizottság, de a döntést elhalasztották.

— **Debrecen a nagykarolyi Kossuth-szobor leleplezésén.** — A nagykarolyi Kossuth-szobor leleplezésén Debrecen városa is képviselteti magát Vecsey Imre főjegyző és Oláh Károly kultúrtaácsnok által, akik a szoborra koszorút helyeznek. A koszoru nemzeti színű szalagján ez fog állani: Debrecen sz. kir. város közönsége Kossuth Lajos halhatatlan emlékének.

— **A Szent-Erzsébet nőegylet nép-ünnepélye.** A debreceni Szent-Erzsébet nőegylet június hó 14-én nagyszabású nép-ünnepélyt rendez a debreceni Nagyerdőben a Sport-téren. Különböző sátrakban debreceni szép asszonyok, leányok vásárt csinálnak különböző cikkekből. Lesznek látványosságok, kabaré előadás, szerpentin, konfetti, világ-posta, virágcsata stb. — A multság iránt igen nagy az érdeklődés Debrecen előkelő köreiben.

— **Az állomás villamos világitása.** A debreceni állomás pályatestének világitására az államvasutak igazgatósága tudvalevőleg fel akarja

használni a villamos áramot s ezért felszólította a városi világitási vállalatot, hogy mily feltételek mellett vezetné be a város a villamos áramot az állomásra. A vállalat közölte az árait, melynek alapján megegyezés jött létre, melyet jóváhagyott az államvasutak igazgatósága.

— **Esküvő.** Ma tartotta a református nagytemplomban esküvőjét P. Tóth János máramarosszigeti főgimnáziumi tanár leánya Kelemen János m. áll. vasuti tisztviselővel. Fényes násznap. Koszorus leányok voltak Tóth Iduska és Tóth Annuska; velük voltak Szilágyi Bálint és neje, Kelemen Ferenc és neje.

— **A nyiregyházi botrány.** Nagynehezen lecsillapodtak Nyiregyháza a hullámok, melyeket a Vajda Dezső ottani lapszerkesztőt értinzultus keltettek fel. Vajda Dezső a maga részéről a következő nyilatkozattal fejezi be a kinos ügyet:

Az engem ért minősíthetetlen orvtámadás hőseivel s az esettel magával ezidőszert már nem foglalkozom. Majd végez velük a büntető törvényszék és a katonai hatóság.

Kötelességemnek tartom azonban szívem mélyéből hálás köszönetet mondani Nyiregyháza város közönségének azért a páratlanul álló őszinte részvételért, egyben elismerésért, mely velem szemben oly rokonszenvesen nyilvánult meg.

Nyiregyháza, 1908. május 25.

Vajda Dezső,

a „Szabolcsvármegye”
felelős szerkesztője.

— **A gyermekvédelem érdekében.** Hazafias szép ünnepélyt rendezett Nagyléta község lelkes tanítósa f. hó 24-én d. u. az „Országos Gyermekvédő Liga” javára. A ref. fiiskola udvarán tartott ünnepélyen az óvoda, a felekezeti — ref., gör., róm. kath., gör. kel. és izraelita — iskolák összes növendékei zászlósan jelentek meg tanítóik vezetése alatt. Az ünnepély a „Hymnus” el-éneklésével kezdődött. Balogh József ref. és Várady Sándor róm. kath. tanítók vezetése mellett énekelte az összes felekezeti iskolák növendékeiből alakított vegyes énekkar. — Marjay Péter ref. esperes, lelkes, országgyűlési képviselő gyönyörű szavakban melatva az ünnepély jelentőségét, azt megnyitotta. Egy kis óvodás arva gyermek alkalmi szavaltára a vegyes kar „Csendes éj van” kezdetű dalt énekelte, mely után Soós József ref. tanító előbb a gyermekekhez, majd az egybegyűlt közönséghez szólva az ünnepély célját, a gyermekvédelem nemzetgazdasági fontosságát és történetét ismertette. Egy iskolás gyermek által előadott Éji látogatás című költemény szavaltása után ismét Marjay Péter ref. esperes lelkes, országgy. képviselő állott szólásra. Megköszöni a tanítósg nemes fáradozását, a jószívű közönség szíves támogatását, bibliai idézésekben gazdag, remek, szép beszéddel az ünnepélyt be-rekeszti. A gyermekkarral együtt a jelenlévők összessége kalaplevéve, fennállva a „Szózat”-ot énekl. Ezzel végződött az ünnepély. A 20 filléres belépődíj mellett közel 70 korona gyűlt be. Nagyon kedves jelenség volt Vargha Etelka urhölgy vezetése alatt felvonuló óvodás gyermekcsereg, nemzeti színű szalagokkal, kokárdával gyönyörűen feldiszitve, nemzeti színű kis zászlócska minden gyermek kezében.

— **Véres birtokossági gyűlés.** Tegnap számunkban részletesen számoltunk arról a véres birtokossági gyűlésről, mely vasárnap Teglás községben folyt le egy halálos és egy könnyebb sebesüléssel. Tóby

István vizsgálóbíró tegnap érkezett vissza Teglásról, hol eskü alatt kihallgatta a válságos állapotban lévő Kemecey Bálintot, ki három életveszélyes sérülést szenvedett, egyet a mellén kettőt pedig az ágyékán. A szerencsétlen embert egy hossza zsebkéssel szurkálták össze. A kést a helyszínen nem tudták megtalálni, a tettes azt valószínűleg magával vitte. A vizsgálat már teljesen előrehaladott állapotban van, azonban annak eredményét egyelőre titokban tartják. Mint utólag értesülünk asulyosan sérült ember, Kemecey elnököt azona véres gyűlésen. Őa kertségbirója és éppen ő hívta össze a gyűlést, hogy döntsenek az ugar rendszer dolgában. A 70 éves öreg ember szomorú esete iránt általános a részvét Tegláson. — A többi sebesültek állapota nem veszélyes.

— **Eljegyzés.** Kun Ignác debreceni államvasuti hivatalnok május 31-én, délután 4 órakor tartja esküvőjét Keiner Gizella kis-asszonnyal, Keiner Adolf bórnagykereskedő leányával.

— **A debreceni Műpartoló Egyesület** a folyó évi rendes közgyűlését 1908. évi Junius 14-ik napján délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében fogja megtartani. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az évi jelentés tárgyalása. 3. Az 1907. évi zárszámadás és az 1908. évi költség előirányzat tárgyalása s ezzel kapcsolatban az 1907. évről a pénztárnoknak és a számvizsgáló bizottságnak a felmentvény megadása kérdésében határozat hozatal. 4. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal az egyesület Elnökségénél írásban terjesztendők be. — A Műpartoló Egyesület Elnöksége az Egylet tagjait a közgyűlésre ez uton is tisztelettel meghívja.

— **Vörös Tóni dalai.** Két pompás magyar dalt irt Vörös Tóni, a debreceniek egyik kedvelt cigányprimása Szabó István szövegére. A két dal közül az Ernő csárdás bizonyára nagy népszerűsége fog szert tenni. A dalok Fisch Ernőnek vannak ajánlva. A kiállítás Kleihfeller debreceni műintézetét dícséri. A hangjegy-füzet ára 2 korona. — Itt jegyezzük meg, hogy Vörös Tóni zenekarával ma utazik Harkány fűrdőre, ahol a nyári szezonra szerződött van.

— **Eigázolta a szekér.** Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a Piac-utcán. A Kistemplom előtt egy szikvizes kocsit elütötte Kovács János 41 éves napszámost. A szegény nyomorék ember súlyos belső sérüléseket szenvedett. A mentők a lakására szállították.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán az anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Zsidai Ferencné r. k. 8 hónapos, Kriszt Paula r. k. 16 éves, Halász Jakab r. k. 68 éves, Petneházi János ref. 70 éves, Rosen-ger József izr. 25 éves.

— **Angol zseftek,** női blouzek és férfi ingekre gyönyörű szép választékban kaphaték Ott Károly utóda cégnél Kossuth-utca városháza alatt.

Ajándéktárgyak beszerzésekor ne feledkezzünk meg Mentze Henrik előnyösen ismert áruházáról, mert ott minden szép, jó és olcsó.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Szőnyegek, Függyönyök,
Ágy- és asztalterítők,
Butorszövetek, Viaszos vászon,
Linoleum

Óriási raktára

Goldberger A. V.

hirdetési iroda

BUDAPEST, IV., „Róser
Bazár“-ba (Károly-körút 22.)
helyeztetett át.

Olcsó kölcsönt

előnyös feltételek mellett
leggyorsabban eszközöl

Groszmann és Mandel

bankiroda DEBRECZEN,
Hunyadi-utca 17. Alapított
1895-ben.

Interurban és megyei telefon 76. sz.

Partoljuk
a hazai
fürdőket!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Posta-, távirda- és vasutállomás. Interurban telefon.
Idény: Május hó 15-től szeptember közepe, esetleg végéig

Elsőrangú
kárpati gyógy-
üdülő és fürdő-
hely 6000 hold
fenyves erdővel

Égvényes sós savanyúvizek. Ivó és fürdő gyógy-
mód. Az „Orvos“ forrás egyenértékű a gleichen-
bergi, seltersi forrásokkal; az Erzsébet királyné for-
rás a spaai, schwalbachi franzensbadi forrásokkal
vetekedő hatalmas vasforrás; a töltő- és főforrás
említett két forrás közt átmenetet képeznek. 3 á-
ványfürdő 2 vizgyógyintézet. Szénsavas vasas- (acél)
fürdők és fürdők fenyőlevél- és vasláp-hozzávalóval
telített szénsavfürdők. Víz-, tej-, savó-, kefirfürdő,
massage, stb. Nagy szállodák, szép nyaralók, részint
konyhával. Piac naponta. Több elsőrendű étkező,
kávéház, cukrázda. Nagyszerű „Erzsébet királyné
gyógyház“ olvasó-, társalgó- és zongoratermekkel.
Rendelő orvosok: Hivatalos fürdőorvos Hintz Hen-
rik dr., kir. tanácsos, a közegészségi tanács tagja;

továbbá Blummenfeld Ármán dr., Kanarik J. dr.,
Szörényi Tivadar dr., Grossmann Dezső dr., Győri
Ilona dr., Oziriusz Dezső dr., kir. tanácsos, Patek
Jenő dr. — Gyógyjavulatok: Női nemű bajok, vér-
szagénység és sápkór, a légzőszervek, gyomor- és
bélhurutos bántalmak, kimerülések, gyöngeségek,
idegbetegségek, szervi- és ideges szívbetegségek,
görvélyangolkór, utókúra gyanánt a karlsbadi, marienbadi,
halli, lipikói fürdők használata után. Lawn-tennisz
pályák, kirándulóhelyek, 45 km. erdei sétaut, stb.
Penzió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben
12 korona naponta fürdővel együtt. Fölvilágosítással
és kimerítő illusztrált prospektussal szolgál

a fürdő igazgatósága.

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipose és Eger.

„Buziás“-gyógyfürdő

vasuti állomás, posta, távirda és telefon. Közvetlen gyorsvonati kocsit Budapest nyugati
pályaudvarról. Idény május 15. — szeptember 15. Speciális gyógyfürdő szívbe-
tegek részére, női bajoknál, hólyag és vesébajoknál, bő- és fővérbetegségeknek, a lég-
utak-, az emésztő- és kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál. Sápkór, vérszegénység, gör-
vély- és angoikór, általános gyengeség és a női ivarszervek idült bajainál. Radioaktív szén-
savas sós és szénsavas vasas források. Prospectust
kivánatra küld a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Muschong-Buziásfürdői szénsav művek kártelen kívül száll-
litának, azonnal bár-
mily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyé-
kony szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból

Össze nem tévesztendő mesterségesen elő-
állított kevésbé kiadós szén avval.

Megbízható szigorúan lelkiismeretes kiszó galás!
Sürgőnycim: MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ — Interurban telefon 18. szám.

Elegáns façon!

Heti gyártás 1300 pár.

Kitünő hírnevünket

szolid alapelveinknek

köszönhetjük.

Legnagyobb választék!

1500 munkás és hivatalnok.

CIPŐÁRUINKAT

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott
alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honi ipar.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Honi ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből	frt. 3.30
Férfi fűzős cipő, kitünő Box-bőrből	„ 4.50
Férfi fűzős cipő, valódi Box-Calf-ból, kedvelt sétánycipő.	„ 5.75
Férfi fűzős cipő, legfinomabb Chevræux- ból, igen könnyű, Goodyear varrott	„ 6.—
Férfi fűzős félcipő, finom Chevræuxból, Goodyear varrott, elegáns kivitelű	„ 5.60
Férfi gombos cipő, I-a Chevræuxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 7.—
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calf- ból, American Style	„ 7.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben.
Kizárólag magyar gyártmány.

Különlegesség
„Goodyear Welt“
árakban.

A jelenkor
elismert legjobb
minősége.

Női félcipő, erős bőrből, mindennapi használatra	frt. 2.80
Női fűzős félcipő, fekete Chevræuxból, nagyon elegáns	„ 3.50
Női fűzős cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozású	„ 4.—
Női fűzős cipő, I-a Box-Calf-ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 5.50
Női gombos cipő, legfin. Chevræuxból, Goodyear varrott, elegáns façon	„ 6.—
Női félcipő, legjobb amerikai, sötétbarna Chevræuxból, Goodyear varrott, leg- finomabb kivitelű	„ 5.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben.
Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL“ cipőgyár r.-t. debreceni főraktára Piac-u 48.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel esedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bektűdött.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

Egy olyan özvegy asszonykát keresek, ki egy esinos, fiatal ember diszkrét barátságát óhajtja. Leveletet kérek „Páris éjjele” jelígre a kiadóba.

Füldőre utazom, keresek egy szép fiatal utitársnőt, ki vagy 2 hónapra eljöhetne velem. 26 éves bankhivatalnok vagyok Pestről, bármilyen nagy igényeket teljesítek, levelet és lehetőleg fényképeket kérek „Karlsbad” jelígre a kiadóba.

Modern hölgyek vagy özvegyek, kik unatkoznak és óhajtják egy fess uri ember diszkrét barátságát írjanak „Hajnalhasadás” jelígre a kiadóba.

Nősülni óhajtok. 30 éves gazdag földbirtokos vagyok, hozomány nem kell, csak-hogy szép leány legyen! Leveletet fényképpel együtt kérek a kiadóhivatalba „Leányok” jelígre.

Melyik jószívű intelligens fiatal ember segítene ki egy szép leányt 40 korával? Olyan óhajtok, aki nagy füldőre elvinne vagy további szórakoztatásra hajlandó. Leveletet kérek mielőbb a kiadóhivatalba „Örök hűség” jelígre.

Ajánlat.

E hó végére állást keres egy szép írású fiatal ember. Szíves megkeresést levél által kér a kiadóba „Komoly ember” jelígre.

Hegedű órákat adok koronájával cím a kiadóba.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett szép írású fiatal ember ügynöki vagy hasonló irodába ajánlkozok. Cím a kiadóban.

Hatvan-utcai kert II. járás 5. szám alatt eladó egy új épület teljes felszereléssel értekezni lehet a kiadóba.

Másolásokat elvállal szép írású fiatal ember. Cím a kiadóba.

Hegedű tanítást elvállal egy végzett hegedűs, kezdő tanítványokat is igen jutányos áron tanít, szíves fölkeresést levél által kérek „Varázskeringő” jelígre a kiadóba.

Modern interziás hálószoba berendezések igen szép tolettével fényezve és mattban eladók Kovács Gyula műasztalosnál Darabos-u. 17.

Igen jó házikoszt kapható bentékezésre és kihordásra Verbőcei-utca 14.

Magánvállalathoz egy szépírású fiatal ember, aki a könyvelésben teljesen jártas, ajánlkozok. Szíves megkeresést a kiadóhivatal továbbít „Szépírású” jelígre.

Lucerna friss vágású, ölenként 8 fillérrel kapható Biró Pálnak mipepéresi-uti kertgazdaságában.

Kopf Emil Egerháti gőzfűrészt és parkettgyár ajánlja 1-a gőzölt bükkfa parketta gyártmányait azonnali szállításra. Kopf Emil Egerhát Szilágymegeye.

40 darab tizenöt hónapos szürke mangalica miskarolt **süldő** eladó. Bustyaháza állomástól fél órányira fekvő birtokon, Ugyanott 150 darab idei magyar bárány is megvehető. Megkeresések K. J. Máramarossziget Jókai-u. 36. címzendők.

Eladó 2 hegedű kitűnően kijátszva mesutánzat ár 8 frt és 15 frt, cím a kiadóban.

Cimbalom pedálos teljesen új azonnal eladó Darabos-utca 57.

Arverésen eladó Csillag-utca 36. sz. ház kikiáltási ár 1100. Bánom pénz 410 kor. 90 fillér. Telekjegyzőkönyv szám 335. 1908 május 29-én d. u. 3 órakor. Ertekezhetni Debreczeninél Csapó-u. 86.

Elegáns megjelenésű fiatal ember könyvelői vagy hivatali állást keres; szíves megkeresést továbbít a kiadóhivatal „fiatal ember” jelígre.

Balatonhoz, vasúthoz közel, parkirozott udvarban, szép kilátással két butorozott szoba mellékhelyiségekkel kiadó. Még egy külön butorozott szoba keresztény családok részére. Bővebbet Puky akadémiai tanárnál Keszthelyen.

Desifn a legjobb szer a lábizzadás ellen.

Remek ház óriási telekkel Kossuth-utcaán eladó. Vételár fele olesó törlesztéses kölesön, másik fele tisztán jövedelmez 7 százalékot. Cím kiadóban.

Egy ügyes özvegy nő ajánlkozok gazdasszonyként papi házhoz vagy ápolónőnek füldőre is, elme egy nagy házakhoz főzni. Cím a kiadóban.

Hegedű tanárt ajánlok, aki magántanítványokat fogad igen jutányos áron. Leveletet kérek „Hegedű tanár” jelígre a kiadóba.

Jó megjelenésű kereskedő segéd, 24 éves, ki teljesen jártas a könyvelésben is, állást keres, szíves megkeresést levél által kér a kiadóba „kereskedő segéd” jelígre.

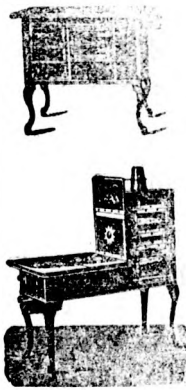

Villany villágítást,

telefonok, villamos csengők berendezését és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal és szolid árértékeségű eszközökkel. — FÖLDVÁRI L. Debreceni Első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Kossuth-utca 1.

Telefon 168. sz.

Takarék tüzhelyek,

főzőedények, eperjesi cserépkályhák, Perenspora fecskendők jutányos áron kaphatók

Kovács Gyula

vasútlejében a „BIKA”-szálloda mellett.

Kereslet.

Mindenes oseléd kerestetik abbáziai magyar orvos-családnak. Tisztességes fiatal leány ajánlkozók dr. Glück József orvoshoz, Abbazia, Villa Dalibor cimen.

Lakást teljes ellátással keresek özvegy urasszonytól. Szíves levelet kérek küldeni „Amor” jelígre a kiadóba.

Harisnyakötődémbé tanuló leány és segéd felvétetik Hatvan-u. 6. Uj harisnyákat és fejeléseket is elfogad.

Egy nevelőnőt keresek, levelet kérek „Kaland” jelígre a kiadóba.

Egy fiatal fűszeres segéd felvétetik Rosenfeld Mór Salétrom-utca 12.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város. könyvnyomda-vállalatánál.

DEUTSCHNAL

MINDENKOR FRISS

turó és vaj

kapható Piac-utca 38., Hatvan-utca 9.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.
debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettetek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál.

Villagítótestek, csillárok és szerelvények dug váiasztóka.
Telefon szám: 568 1063

VÁSZON ÁRU

fehérneműek, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt étkező- és aszúr kávésterítetek, damaszt-és frottir törölközők, törölőkendők és nankingok, valamint kész női fehérneműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voálók, cosmanosi savannak, judisch foulard, Batist, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima szines francia batistok, angol zefrek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok.

himzett batistban, vászonban, pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, hálókontósok és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton, kasmir és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók, hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatszembekendők

Szabó Lajos Fiai

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám alatt.

Alapítottatott 1842. évben.